1893 - 1963
70-ЛІТ РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-9337

РІК LXX. Ч. 166. | 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1963 | TWO SECTIONS (SECTION 1) | No. 166. VOL. LXX.

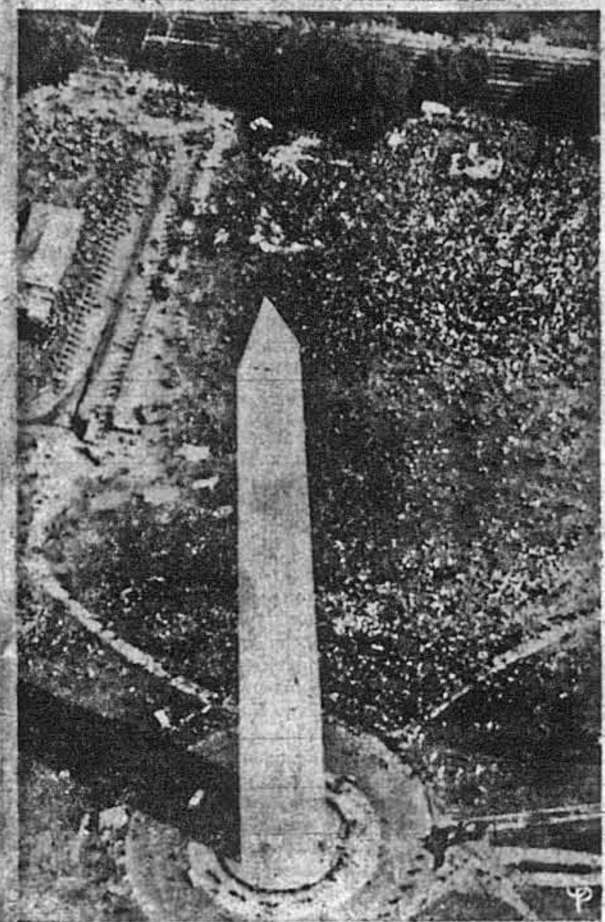
ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ЗБІЛЬШЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПРИБУТКІВ НА $20 БІЛЬЙОНІВ

Вашингтон. — Представник Департаменту Скарбу передбачає, що зменшення прибуткових податків в найближчих двох роках причиниться до такого збільшення економіки, що в найближчих трьох роках прибутки федеральної скарбниці збільшаться на — $20 000 000 000. Але таке збільшення прибутків із податків буде можливе тільки тоді, коли зменшиться число безробітних, яке тепер становить 5.5% всіх робітних сил, а яке в 1966-му році мало б виносити тільки 4%. Департамент Скарбу не передбачає, чи оте зменшення відсотка безробітних наступить, і також нічого не говорить про те, чи і коли мав би бути збалансований федеральний бюджет. Якщо прибутки з податків збільшаться на передбачуваних $20 000 000 000, то в 1967-му році федеральна скарбниця зібрала б податків на суму $110 800 000 000. На думку фахівців із Департаменту Скарбу прибутки з податків не зменшаться навіть в 1964-му році, коли почне діяти новий податковий закон, що над ним радить тепер Конґрес. Для орієнтації треба пригадати, що федеральні видатки в цьому 1963-му році виносять $98 800 000 000. В найближчому році податки мали б бути зменшені на — $5 до 7$ більйонів, але ріст економіки спричинить те, що прибутки з податків не зменшаться. Ці дані Департаменту Скарбу відчитано в Палатній Комісії Способів і Засобів, яка починає працю над податковим законопроєктом. Про це становище Департаменту Скарбу мають дістати інформації всі члени Конґресу, щоб могли відповідати своїм виборцям на запити в справі нового податкового закону. Головним пунктом вияснень Департаменту Скарбу є те, що зменшення прибуткових податків, яке запроєктував уряд в 1964—65 роках, приблизить той рік, який дасть ЗДА збалансований бюджет. Секретар скарбу Даґлес Діллон недавно передбачав, що збалансований бюджет може бути вже в 1967-му році, якщо Конґрес ухвалить запроєктоване урядом зменшення податків.

ДЕСЯТІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА УНС ЗАКІНЧИЛИСЯ УСПІШНО НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — В середу 28-го серпня ц. р. закінчилися тут десяті вже із черги Курси Українознавства, влаштовувані кожного року Українським Народним Союзом для української молоді в ЗДА. Цього дня, що на нього припадало свято Успення Пречистої Діви Марії, в українській католицькій каплиці відправив Службу Божу душпастир Союзівки Впр. о. Любомир Гузар і після Служби Божої відбулося традиційне українське свячення цвітів. Увечері цього дня ж дня відбулася спільна вечеря і концерт на пошану Лесі Українки, влаштований силами курсанток і курсантів. У спільній вечері взяли участь гол. предсідник УНС Йосип Лисогір з дружиною, впр. о. Любомир Гузар, гол. контролер Петро Пуцило з дружиною, ред. В. Душник, п-і Галя Сміндак, як репрезентантка Ліґи Молоді Північної Америки, п. Ст. Дембіцький із сином, полковником летунських збройних сил ЗДА, дир. директор Курсів Українознавства д-р В. Стецюк, учителі та представники батьків, як теж усі курсанти і курсантки. Промовляли до курсантів головний предсідник Й. Лисогір, д-р В. Стецюк, пп. П. Пуцило, В. Бакай, ред. В. Душник, д-р Завальняк з Мериленду, інж. Горний з Канади і п. Бобечко з Янґставну, як представники батьків, Галя Сміндак від Стипендійного Фонду Ліґи Молоді, пп. Д. Слободян і В. Квас від Управи Союзівки та Юрій Мельникович і Андрея Кейбіда від учасників курсів. Після вечері відбувся концерт для вшанування пам'яті Лесі Українки в 50-річчя її смерти. Святочну промову виголосила Марта Горна і в дальшій програмі із сольоспівами, деклямаціями і скрипковими та фортепіяновими сольо виступали Юрій Мельникович, Клявдія Ковалів, Іриней Борис, Карина Субмаковська, і Б. Мізак, який відіграв скрипкове сольо при фортепіян. супроводі М. Літепла. Крім того виступав складений із курсантів і курсанток хор. Окремою точкою був виступ танцюристів зпоміж курсантів, які відтанцювали під керівництвом Володимира Бакада шість народних танків. Цілою програмою концерту проводила вчителька курсів мґр. Галина Савчак. На другий день, в четвер 29-го серпня, о год. 9:30 ранку Службу Божу на інтенцію учасників Курсів Українознавства відправив Впр. о. Л. Гузар і після того відбулася роздача свідоцтв курсанткам і курсантам. Перед роздачею свідоцтв директор курсів проф. В. Стецюк перевів підсумки їх праці, стверджуючи, що закінчило курси 57 хлопців і дівчат, з дуже добрим успіхом 4, і з добрим 22. Усіх дівчат було 17, хлопців 35. Дітей старшої іміґрації було всіх 27, а з нової 25. Із народжених на Україні був тільки 1 студент, із народжених на еміґрації в Европі — 22, а решта 29 — усі народжені вже в Америці. Усі студенти, за винятком однієї студентки із Канади, живуть у ЗДА. Курси відбулися в 134 годинах навчання, що на американську систему дає 16 семестральних кредитів. Крім проф. В. Стецюка і Г. Савчака до учительського персоналу входили про. І. Близнак, балетмайстер В. Бакай, мґр. О. Лужницький та мґр А. Горняткевич.

СЦЕНА МАРШУ НА ВАШИНҐТОН

Марш у Вашинґтоні під гаслом „за працю і волю" зібрав коло 200,000 учасників. Межовими пунктами того маршу були пам'ятники Джорджа Вашинґтона і віддалений від нього на яких 4 милі пам'ятник Абрагама Лінкольна. Останні маршуючі демонстранти вирушали з долини Конститушен Евеню в дві і пів години після того, як рушились передні ряди. Ліворуч на світлині шатро, де була приміщена головна кватира маршу, — велика плятформа угорі ліворуч була використана на центр „постачання" для маршуючих.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПОРУЧАЄ РАТИФІКАЦІЮ АТОМОВОГО ДОГОВОРУ

Вашинґтон. — Сенатська Комісія закордонних справ прийняла в четвер 29-го ц. м. 16 голосами проти 1 внесення на рекомендування повному Сенатові, щоб він ратифікував підписаний 5-го ц. м. у Москві з СССР і Британією договір про заборону атомових детонацій на землі, у космосі і під водою. „Проти" голосував тільки сен. Рассел Б. Лонґ, демократ з Луїзіяни. Перед тим названа Комісія відкинула три внесення, які по суті змагали до відсунення терміну голосування через продовжування переслухувань чи очікування на висліди переслухування, що ведеться в Підготовчій Комісії Сенату. Таким чином у ході ратифікаційної процедури згаданий договір ввійде 9-го вересня ц. р. під дебати повного Сенату. Дві треті голосів потрібні для важности ратифікаційної ухвали. Прихильники швидкої ратифікації того договору передбачають, що тільки яких 20 сенаторів голосуватимуть „проти" та що атомовий договір ратифікований буде в половині вересня ц. р. Сенатська Комісія закордонних справ прийняла свою ухвалу без ніяких додатків до договору, прихилившись до бажання Уряду, який звернув увагу, що кожна найменша зміна в тексті договору чи будь-який додаток до нього вимагали б відновлення тридержавної конференції договірних сторін та поставили б у складну ситуацію понад 70 держав, які вже приступили до того договору в його первісній формі. Зате критики того договору в сенатській Комісії і Уряд погодились, що Комісія, пересилаючи договір на сенатський пленум долучить до нього свою інтерпретацію, щоб її взяв на увагу повний Сенат. У такій інтерпретації, яка зобов'язуватиме Уряд, будуть включені ті застереження, що їх робили різні військові й цивільні мужі, що зізнавали на Комісії, між ними кол. президент Д. Д. Айзенгавер. Він звернув особливу увагу на те місце, яке забороняє „будь-які інші" детонації та яке можна б інтерпретувати так, що Америка не зможе поспішити атомовою зброєю на поміч заатакованому своєму союзникові, ані навіть не вільно буде вжити атомову зброю у найближчій оборонній війні. Хоч речники Уряду заявили, що атомовий договір не забороняє вживати атомову зброю у випадку війни, проте Сенат повинен виразно зазначити це у своєму офіційному коментарі до ратифікаційної постанови. Те саме стосується тих засобів „самооборони", про які говорилося на сенатській Комісії: про стеження, чи Совєти не переводитимуть підступно атомових досвідів, про готовість негайно самому відновити їх та про продовжування потрібних для удосконалювання зброї підземних детонацій.

Адміністрація Харчів і Ліків дозволяє піддавати радіяції пшеницю

Вашинґтон. — Адміністрація Харчів і Ліків заявила, що вона дасть дозвіл на те, щоб за допомогою радіяції вищити всякі паразити в пшениці та вбивати інсекти в пшеничних продуктах, в тому і в муці. Адміністрація Харчів і Ліків рішила доповнити свій регулямін про домішки до харчів. На це зарядження чекає від довшого часу закордон, бо висилана туди американська пшениця псується в одній четвертині, поки дійде до Індії. Коли б ця пшениця була піддана радіяції, то кожного року можна б заощадити $12,000,000, бо на стільки пшениці псується по дорозі до Індії, або в самій Індії. Є такі інсекти, які зберігаються в зернах пшениці, а в Індії вони під впливом тепла дозрівають та дуже скоро розмножуються. Радіяція пшениці вбиває інсекти, але не нищить поживної вартости пшениці ані не шкодить людському здоров'ю особи, що споживає той пшеничний продукт, що перейшов радіяцію.

Українська громада відвела на вічний спочинок Володимира Дорошенка

Савт Бавнд Брук. — В четвер 29-го серпня ц. р. похоронено на українському цвинтарі біля пам'ятника - собору св. Андрея в Савт Бавнд Бруку видатного вченого і громадянина Володимира Вікторовича Дорошенка, який на 84 році життя помер у Філядельфії в минулу неділю 25-го серпня. Напередодні, в середу 28-го серпня вечером, в церкві св. Покрови у Філядельфії відбувся Парастас, що його відправив парох церкви о. Михайло Куданович в співслуженні оо. прот. Віталія Коваленка і Івана Савчука, причому жалібну промову виголосив о. Іван Савчук. Співав церковний хор під управою п. Серафимовича. У вщерть виповненій церкві були представники всіх кол української філядельфійської громади, особливо з громадського, наукового, літературного і мистецького світів. Приявними в церкві були й три греко-католицькі духовники, о. Олександер Трешневський, о. Ізидор Нагаєвський і о. Мирослав Харина. Наступного дня, в четвер о год. 9 ранку, о. М. Куданович відправив Богослужбу, після чого жалібний похід вирушив численними автами до Савт Бавнд Бруку. Там Парастас відправив Високопреосв. Арх. Мстислав в співслуженні о. протопресвітера Филимона Кульчицького, о. Михайла Кудановича, о. Евстахія Шадинського, о. Богдана Желехівського і о. Артема Селепини. Владика Мстислав виголосив у церкві промову, прославляючи Покійного, як ученого, громадянина й людину. Над свіжою могилою промовляли голова НТШ проф. Роман Смаль-Стоцький, підкресливши значення Володимира Дорошенка, як чолового діяча української культури. Після того проф. Володимир Міяковський промовляв від УВАН; інж. Павло Дубрівний як кол. старшина Сірої Дивізії, що її зорганізовано заходами того Союзу Визволення України, членом якого був Покійний; д-р Володимир Рудницький, як голова Літературно - Мистецького Клюбу у Філядельфії, що його головою, вкінці почесним головою був Покійний; д-р Данило Богачевський, як голова Філядельфійського Осередку НТШ; проф. Михайло Остап'як від Відділу УКК у Філядельфії; інж. Евген Чайківський від колишніх співробітників Бібліотеки НТШ у Львові, директором якої був Покійний, — та ред. Іван Кедрин, як голова Спілки Українських Журналістів. На скромному прийнятті після похорону, що відбулось в церковній залі заходами Союзу Українок у Філядельфії, промовляв Борис П. Ржепецький. На заклик Впр. арх. Мстислава приявні склали датки на собор св. Андрея, що його завершення йде пиняво через брак фондів.

През. де Ґоль пропонує активну ролю Франції у розв'язці проблеми В'єтнаму

Париж. — Офіційно проголошено текст заяви французького президента Шарля де Ґоля, яку він склав на засіданні французької ради міністрів в четвер 29 серпня під час обмірковування ситуації у Південному В'єтнамі, яку реферував міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль. Де Ґоль підкреслив близьке зацікавлення Франції долею В'єтнаму, який був колись частиною французького Індокитаю. Він запевняв, що Франція має особливе знання тамошніх відносин і що вона „в межах своїх можливостей" допомогти В'єтнамові до осягнення „єдности і незалежности від зовнішніх впливів". Американська преса в негайних коментарях вбачає в тій заяві рішення де Ґоля перейняти ініціятиву в дипломатичній акції, щоб довести до злуки комуністичного Північного і вільного Південного В'єтнаму на базі невтральности такої держави. Під „зовнішніми впливами" ніби треба розуміти однаково впливи комуністичних країн Північного В'єтнаму й Китаю, як і З'єдинених Держав. Де Ґоль ніби не вдоволений способом, як Америка веде політику в Південному В'єтнамі. Однак Американський Уряд заскочений тим виступом де Ґоля і — запевняє преса — прикро вражений. Проте з американського боку немає ніякого офіційного коментаря до заяви де Ґоля.

Ладж відмовив видати буддистських жреців, що схоронились до амбасади

Сайґон. — Американський амбасадор в Південному В'єтнамі Генрі Кебот Ладж відкинув вимогу тамошнього уряду, щоб видати в'єтнамським властям двох буддистських жреців, які під час поліційно-військового рейду проти пагод і масових арештувань серед буддистів схоронились до будинку американської амбасади. Військовий губернатор Сайґону, вірний режимові Нґо Дінг Дісма, ген Тон Тат Дінг, перевів пресову конференцію, на якій потвердив становище уряду, що військове командування пропонувало й переводило антибуддистські репресії. Проте на тій пресовій конференції не було шефа штабу південно-В'єтнамської армії, ген. Тран Ван Дона й ще декого з генералів, які критично ставляться до політики през. Нґо Дінг Дісма. Ген. Тон Тат Дінг повідомив, що арештовано в пагодах 333 жреців, 253 монахиці, 106 світських осіб і 133 студентів. Після того арештовано окремо 1.380 студентів, але всіх їх звільнено вже за винятком 70-ох. Міністер закордонних справ Ву Ван Мав, буддист, який зрікся в минулому тижні свого становища і зголив собі голову на знак солідарности з буддистами, прибув до Індії і заперечив пліткам, наче б його арештували були. Він признав, що формально знаходиться на тримісячній відпустці, бо през. Нґо Дінг Дісм не прийняв його димісії.

Пляшують здовжити шкільний день і шкільний рік

Олбані, Н. Й. — Заступник стейтового комісаря освіти д-р Лорн Вуллет повідомив, що визначено 6 шкільних районів на те, щоб в них від 1-го липня 1964-го року випробовувати при навчанні здовжений шкільний день і шкільний рік. Здовження шкільного дня і шкільного року мало б дати великі заощадження в тих сумах, які витрачаються на освіту, а шкільним дітям скоротило б на один або і на два роки час навчання в публічній і середній школі (гайскулі). Стейтова Леґіслятура визначила на здійснення цього проєкту — $150 000. Досі від дитячого садка (кіндерґартену) до закінчення середньої школи (гайскулу) треба 13-ох років. При збільшених шкільних днях і роках той час можна буде зменшити, і пробні навчання мають виявити, як це можна буде зробити без того, щоб учні могли здобути весь той матеріял, який вони вивчали при теперішніх довготах шкільного року і шкільних днів. Шкільний рік мав би тривати 11 місяців, а шкільний день був би продовжений.

В КОПАЛЬНЯНІЙ КАТАСТРОФІ В ЮТА ВРЯТУВАЛИ 7 РОБІТНИКІВ, 18 ЗГИНУЛИ

Мовб, Юта. — 29-го серпня продовжувалася рятункова акція в копальні поташу, в якій експлозія засипала була 25-ох робітників. На жаль врятувати вдалося тільки 7-ох робітників, а 18 загинули, бо в копальні була велика гаряч та діяли гази. Врятовані робітники були в глибині 3,000 стіп, вони штучними барикадами старалися не допускати до себе газів. Робітники нарікають на те, що не було відповідної стейтової контролі в копальні, хоч був призначений інспектор. Ведуть слідство окремі стейтові й федеральна комісії.

Проф. М. Пап очолив Професійну Асоціяцію

Клівленд. — 24 серпня відбувся в Клівленді третій річний З'їзд Української Американської Асоціяції Університетських Професорів, що під сучасну пору об'єднує 80 українських викладачів на американських університетах. З'їздом проводила президія в складі проф. М. Мельник — предсідник і проф. М. Цап — секретар З'їзду. На З'їзді розглянено низку проблем, пов'язаних із високошкільним життям в Америці, студентського стипендійного фонду, катедри українознавства, тощо. Осередньою точкою дискусії була справа видання Джерел до історії України в трьох томах за головною редакцією проф. Оглоблина, які будуть друковані в поважному університетському видавництві. По вичерпуючім звіті попередньої управи і по уділенні абсолюторії вибрано управу, що складається з професорів: д-р М. Пап — голова, д-р Б. Боцюрків — заст. голови, д-р Б. Винар — заст. голови, д-р М. Цап — заст. голови, д-р П. Стерчо — секретар і скарбник. На архіваря Асоціяції вибрано д-ра Л. Винара. До Контрольної Комісії увійшли: д-р Р. Придаткевич, д-р М. Мельник і д-р Б. Лончина. Вибрано дорадчу раду в справі наукового фонду, до якої увійшли д-р М. Смакула, д-р М. Мельник і д-р О. Біланюк. Справу дослідів україніки в університетських бібліотеках передано в руки д-ра І. Каменецького.

Вечором цього самого дня в приміщені щадниці Парма, Огайо, відбувся бенкет з участю делеґатів місцевих організацій і визначних громадян Клівленду. Бенкетом проводив уступаючий голова проф. М. Мельник. Основну доповідь про ціль Асоціяції виголосив проф. М. Пап, який підкреслив два важливі завдання — видання документів до історії України англійською мовою і справу створення Американської Ради Українських Професійних Товариств, завданням якої була б координація праці професійних товариств.

Із признанням слід відзначити спонтанний відзив клівлендського громадянства в справі моральної і матеріяльної допомоги виданню документів до історії України.

Третій З'їзд УААУП виказав зріст членства Асоціяції і розв'зав цілу низку проблем, пов'язаних з академічним життям в Америці.

Португальці підтримують колоніяльну політику свого уряду

Лісбона. — Португальський режим диктаторського прем'єра Антонія де Олівейра Салязара зумів присднати для своєї колоніяльної політики настрої найширших мас народу, граючи на його струнах державного патріотизму й вірности традиціям морської колоніяльної держави. Тому, наприклад, в минулий вівторок відбулась в столиці Португалії велетенська маніфестація, в якій взяли участь коло чверть мільйона осіб, заявляючи повну підтримку урядові в обороні „заморських посілостей", як офіційно називається колонії Анґолю й Мозамбік. Португальці в масі солідарні в цьому пункті з 74-літнім Салязаром, дарма що існує сильна опозиція проти його диктаторського режиму. Салязар заапелював до португальців, щоб вони берегли „святу спадщину", якою ніби є африканські колонії і вони приймають, як неминуче зло факт, що в отих колоніях зберігається кількадесять тисяч війська, що є величезним обтяженням для несповна 10-мільйонового населення країни.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді — знов** починає відчувати болі в спині і внаслідок того він дуже обережно ходить, головним чином коли мусить іти по сходах, та легко шкутильгає. Пресовий секретар Президента П'єр Салінґер заявив, що ці болі час від часу відновлюються, хоч Президент щодня виконує відповідні вправи та плаває в басейні з теплою водою, який в Білому Домі. Ці болі погіршилися були в травні 1961-го року, коли Президент садив дуба під час державної візити в Оттаві в Канаді.

● **39-річний сербський король Петро II,** перебуває у ЗДА, де відвідує окремі югослов'янські громади. Його вітають із захопленням на прийняттях. Він втік із Сербії 1941-го року, коли німці зайняли були Югославію. Він живе постійно в Ніці у Франції. Він не називає себе „екскоролем", тільки „королем в екзилі".

● **Шаблю** арґентинського визвольника ґенерала Хозе Сан Мартина знов передали до Національного Історичного Музею, діставши її від 4-ох осіб, які вкрали її були 12-го серпня на знак протесту проти урядової умови в справі контракту з американськими нафтовими компаніями. Шабля є в Буенос Айресі.

● **У Вайт Сендсі,** Ню Мексіко, з успіхом випробовували ракету-підсилувач Литтел Джов II, якої мають уживати під час лету до Місяця. Хоч не все йшло так, як передбачали, то фахівці ствердили, що ціла система цієї ракети є добра, і відбудуться дальші її тести.

50 студентів вернулися з недозволеної поїздки на Кубу

Ню Йорк. — 29-го серпня 50 студентів вернулися з недозволеної поїздки на Кубу. Вони прибули з Мадриду, бо немає прямої комунікаційної між Кубою і ЗДА. 45 студентів страйкували 2 години і 20 хвилин проти того, що їм митні урядовці хотіли прибити печатки про уневажнення пашпортів. П'ятьом першим студентам уневажнили пашпорти, а 45 відійшли з тим, що їм видали окремі карточки про те, що їхні пашпорти тимчасово уневажнені. Всі ті студенти їздили на Кубу, хоч Державний Департамент заборонив виїзд до Кастра. Студенти оглядали Кубу на кошт кубинського уряду. Державний Департамент має скаржити студентів і довести їм, що вони порушили пашпортові зарядження. Студенти були 2 місяці на Кубі. Вони твердять, що їх поїздка не є порушенням закону.

● **ЗДА і Японія** погодилися в тому, щоб в цьому 1964-му році можна було привезти з Японії до цієї країни 85,000 фунтів зіперів. Цього року імпорт японських зіперів винесе коло 154,000 фунтів.

● **Загально часто говориться** про „американський спосіб життя", а оце Джессіца Мітфорд написала і видрукувала книжку про „американський спосіб смерти" ("American way of death"), яка вийшла у видавництві Саймона і Шустера в Ню Йорку. Авторка пише, що власники цвинтарів, похоронзаведень та продавці квіток не є „приятелями родин небіщиків", тільки бизнесменами і аґресивними купцями, й тому похорони в Америці є такі дорогі. Авторка зібрала багатющий матеріял на те, щоб доказати своє твердження, та щоб виявити безрадність родин небіщиків, які в годинах смутку дають себе використовувати безжалісним купцям.

У СВІТІ

● **Південний В'єтнам** дістане до кінця цього року від З'єдинених Держав фінансову і військову допомогу на спільну круглу суму 500 мільйонів долярів. За минулий рік обраховано ту допомогу вже докладно: 287 мільйонів долярів, в чому було військового виряду — зброї, амуніції і т. д. — на 176 мільйонів. Загалом до цього часу Південний В'єтнам коштує Америці вже близько три більйони дол. — в заміну за це ЗДА мають докази нельояльности і виразної неприхильности від тамошнього уряду та важку війну проти комуністичних партизанів.

● **Альжирський прем'єр** Ахмед Бен Белла передав наказному парляментові зладжений ним проєкт конституції Альжиру, але згори попередив „послів", що їх він сам був призначив, щоб вони в дебатах над конституцією не заторкували Фронту Національного Визволення, який має надалі бути монопольною партією в Альжирі.

● **У Токіо** відбувся 11-ий Конґрес Світової Асоціяції Світових Федералістів, які пропонують „світове законодавство, світові суди і світову поліцію". На тому утопійному конґресі було 150 делеґатів із 20-х чужих країн і 2,000 японців. Конґрес прийняв резолюцію, яка вимагає введення світової федерації всіх держав.

● **Дирекція поліції в Парижі** подала до відома, що в усіх паризьких в'язницях внутрішні стіни келій від коридору будуть скляні, так, щоб можна легше стежити за в'язнями й унеможливлювати їм втечу та самогубство. Така перерібка стін у в'язницях паризької округи буде коштувати державі коло 90,000 долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Світ праці і його свято

За останніх вісімдесят років існування З'єдинених Держав Америки робітничий світ у цій країні добився незвичайних успіхів, здобуваючи такі умови праці й таку винагороду за неї, що їх не мають робітники у ніякій іншій країні світу, зокрема в країнах „побудови комунізму", Совєтському Союзі та його сателітах.

Зорганізований у своїх професійних спілках, американський світ праці охоплює велетенську армію працюючих людей усіх рас, віровизнань і національностей. Встановлені під його проводом контракти із підприємцями дають членству цих профспілок просто небувалі управнення, користі і забезпечення — пенсійні на випадок безробіття, хвороби чи старости. Ці управнення і користі стосуються не тільки робітників, зорганізованих у професійних спілках, але також мільйонів усіх затруднених, що їх нараховують у ЗДА понад 70 000 000. З виборених професійним рухом прав користають сьогодні в більшій чи меншій мірі усі працюючі люди у ЗДА.

Досягнення американського робітництва в ділянці заробітних платень ілюструють, з одного боку, пересічний стан цих платень і їх зріст протягом останніх десятиріч, а з другого — безупинне підвищування мінімальної платні.

Якщо американський робітник вісімдесят років тому заробляв пересічно $12 на тиждень, то сьогодні пересічна заробітна платня індустрійного робітника у ЗДА становить уже $100, а спеціялізованих робітників — коло $140. За зароблені гроші американський робітник може купити тепер у три або й чотири рази більше, як 80 років тому. Як високо стоїть заробітна платня у ЗДА, найкраще виявляє її порівняння із заробітними платнями робітників у Совєтському Союзі, де пересічна платня становить всього яких $60 на місяць, за які то гроші совєтський робітник не має змоги купити й четвертої частини того, що купує за стільки ж долярів американський.

Дуже показовим для американського „капіталістичного" ставлення до праці робітників і винагороди за неї є постійний зріст мінімальної платні, яка в 1938-му році виносила ¢25, а цього року, зараз після Дня Праці — з днем 3-го вересня буде підвищена із $1.15 до $1.25 за годину. Приходить це збільшення у висліді ухвалених у 1961-му році Конгресом ЗДА на вимогу Уряду доповнень до закону про заробітну платню. З цієї підвишки скористає 2 600 000 робітників, що їх мінімальні платні становили $1.15 на годину. Водночас із цим ця підвишка гарантуватиме заробітню платню 24 000-000 робітників, що здобули цю ставку ще перед 1961-им роком. Ще треба підкреслити, що новий рівень мінімальної платні не буде стосуватися юнійних робітників, бо вони вже давно виборолі понад $1.25 за годину, але мільйонів робітників, які не входять в організований світ праці. Ця підвишка збільшить особистий прибуток цих робітників на яких $365 000 000 річно. Дальших 3 600 000 робітників, що їх платня внаслідок доповнень закону була підвищена в 1961-му році до $1, скористають із підвищення цієї мінімальної платні — до $1.15 на годину у вересні 1964-го року і згодом до $1.25 у вересні 1965-го року.

Висока пересічна заробітна платня, — $1.25 мінімальної платні, як і передбачені Соціяльним Забезпеченням пенсії на старість чи неспроможність до праці — це все ті фактори, які дозволяють робітництву і всій американській нації з радістю й гордістю святкувати щорічний День Праці, як народне і державне свято всієї країни.

Після маршу

Якщо вороги Америки сподівалися, що „марш на Вашингтон" буде бурхливою демонстрацією муринів, яка дасть повні руки роботи поліції, а може й війську та шпиталям, то вони грубо помилилися і розчарувались. Марш на Вашингтон став могутньою маніфестацією, яка в першу чергу мусить імпонувати своєю організованістю, спокоєм і порядком. Це був справжній феномен, бо за цілий день перебування у столиці країни 200 000 осіб, які з'їхалися туди з усіх сторін всіми засобами транспорту — чоловіків і жінок, старих, молодих і навіть дітей — не сталося ні одного вартого згадки прикрого інциденту. І це також суто американський феномен, що — як стверджують обсерватори і коментатори — чорні громадяни, які прибули до Вашингтону, щоб протестувати проти расової нерівности, підходили до того свого завдання здебільша з гумором, як до акту, що сполучає політичний жест із дозвіллям, їзду і марш — з відпочинком, протест — із співпрацею. Джеймс Рестон твердить, що щойно драматичний і патетичний виступ лідера муринського расового руху, протестантського духовника д-ра Мартіна Лютера Кінга, потряс тією непроглядною масою народу і на ввесь зріст поставив їй перед очі величну проблему людської гідности, яку понижує нерівне трактування з уваги на колір шкіри.

Один із муринських провідників заявив, що мурини не мають іншої зброї в боротьбі за свої конституційні права, як тільки протест. Цей протест вони виявили в минулу середу — найдостойніше, як могли, без крику, без злоби, без насильства. Цим вони склали найглибший поклін тіні та ідеалам Великого Еманципатора, перед статуєю якого зібрались у Вашингтоні, щоб у століччя його Проклямації про Еманципацію впоминатися за переведення її в життя. І якщо та вашингтонська демонстрація матиме якісь практичні наслідки, то саме завдяки тому спокоєві й порядкові, в якому вона відбулася.

Сам Президент, прийнявши 10 лідерів муринського походу, висловлювався обережно про реальні шанси переведення в життя законопроєкту про громадянські права Він підкреслив, що треба буде сильної обопартійної підтримки, щоб запевнити успіх того законопроєкту в Конгресі, і обговорював ділово впродовж години з муринськими лідерами, як мобілізувати публічну опінію, щоб під її натиском спонукати неохочих законодатців вирektися пересудів і піти по тій лінії, яку диктують совість, християнська віра і американські ідеали свободи. Покищо трудно сказати, чи дійсно вашингтонська демонстрація матиме практичний вплив на користь згаданого закону. Але нема сумніву, що вона спричиниться до актуалізації проблеми тієї рівности, за яку побиваються мурини: рівности в прийманні на працю, у користуванні правом голосування, у шкільництві, у вживанні публічних влаштувань та помешкань. Сто років минуло від часу проголошення Декларації Лінкольна, але тієї рівности ще нема — всюди в ЗДА і в повній мірі. Вашингтонська демонстрація виявила, що 20 000 000 муринів в Америці не спочинуть, поки тієї рівности не діб'ються. А що їх вимоги йдуть по лінії розвитку світових течій, то вони мають усі шанси перемогти. Це не буде завтра, і це не прийде легко. Але прийде напевно, і тим швидше, чим більше муринські маси виявлятимуть ту прикмету, що її виявили в середу у Вашингтоні: спокій, здисциплінованість, порядок і відмову від будь-якого насильства.

ЗНАЧЕННЯ ДНЯ ПРАЦІ

День Праці — у перший понеділок вересня — має таке саме значення для Америки, як день 1-го травня для інших країн. Фактично обидва ці свята започатковано в ЗДА одне через кілька років після другого.

Це було в Ню Йорку 81 рік тому, коли тут відбулась перша парада з нагоди Дня Праці. Щось із 20 000 робітників, після мітингу на Юніон сквері, з піснями та транспарентами, почали марш Бродвеєм. На транспарентах були написані гасла з вимогами восьмигодинного дня праці. Ця ідея швидко поширилась по всій Америці. І відтоді призначено перший понеділок вересня для святкування, масових мітингів, пікніків по парках і парад уздовж головних вулиць тисяч міст і містечок, від Атлантійського до Тихого океану.

Святкування дня Першого Травня почали також у Ню Йорку. 1-го травня 1886-го року тут відбулись збори 30000 членів Американської Федерації Праці, Лицарів Ордену Праці та американської Соціялістично партії. Головною їх метою було продемонструвати на користь восьмигодинного дня праці. На цьому мітингу винесено резолюцію, що день 1-го травня має бути виділений, як день робітників для святкування їх перемоги і для формулювання дальших вимог. Через три роки після того в Европі конгрес Другого Соціялістичного Інтернаціоналу прийняв пропозицію американських делегатів визнати день Першого Травня за міжнародне свято для проголошення солідарности всіх робітників світу.

Восьмигодинний робітний день, сорокагодинний робітний тиждень і багато інших вимог відтоді стали реальністю у З'єдинених Державах Америки. Право робітників організуватися у вільні юнії за їхнім вибором, обирати своїх власних представників для переговорів з працедавцями, укладати договори з працедавцями на базі рівности з ними, страйкувати, якщо це необхідно, — усе це ґарантоване законом. Національна політика щодо організації праці в ЗДА — заохочувати та підтримувати юніонізм, незалежно від того, яка партія стоїть при владі.

Тоді, коли встановлювано в Америці „Лейбор Дей", тяжка, надмірна праця робітників, дитяча праця, антисанітарні, небезпечні умови праці та інші несправедливості були широко розповсюджені. Тепер усе це або заборонене законом, або зникло завдяки угодам і контрактам поміж робітничими спілками і працедавцями. Реальна платня за цей час зросла в три рази.

Реформи, що за них американські робітники змагалися, включаючи досконалішу публічну освіту, прогресивний податок та інші заходи, які зробили революцію у розподілі добробуту, закон про мінімальну плотню, обов'язкова виплата допомоги під час безробіття, допомога для непрацездатних робітників, довші оплачувані відпустки, заходи безпеки по заводах і фабриках, краща опіка над здоров'ям — усі ці ґрунтовні зміни стали тепер складовою частиною структури американського суспільства.

Коротко кажучи, завоювавши собі коротший день праці, ліпші умови праці та вищий життьовий рівень, американське робітництво завоювало собі також ліпше соціяльне становище і значення в демократичному світі — хоч і досі ще не перфектне, — яке щораз більше розвивається і кращає. Жадна частина американського суспільства не внесла так багато, як робітництво, в справу всіх цих удосконалень.

Американська Рада

ЗДА привітали б військовий переворот у Південному В'єтнамі

Сайгон. — Ситуація у Південному В'єтнамі не змінилась, себто уряд Нго Дінг Дієма панує покищо над ситуацією, при чому брат названого президента, Нго Дінг Нгу, командант тайної поліції і так званих спеціяльних військових частин, є фактичним диктатором, дармащо надалі має тільки офіційний титул „дорадника президента". За американськими газетами —американські чинники привітали б військовий переворот, у вислідi якого відсунено б від влади родину Нгу та на їх місце встановлено б на перехідний час владу військової хунти. Але покищо править у Сайґоні ген. Сон Тат Дінг, вірний сторонник родини Нго та одинокий генерал, який згори знав про плян рейду проти буддистських пагод і репресій проти буддистів та будь-якої опозиції. Шеф штабу південно-в'єтнамської армії Тран Ван Дон і інші високі військові про все це не знали і їх поставлено перед доконаний факт, скинувши потім на них всю вину за рейди і репресії. Тому між високими південно-в'єтнамськими військовиками настали буцім-то поважні дисонанси. Зорганізовані Нго Дінг Нгу гурти молоді, деякі озброєні, приєднались до поліції, яка береже вулиці. Офіційні американські чинники зберігають давнє становище, яке відмежовує в'єтнамську армію від отих репресій проти буддистів і потім проти студентів. Зате уряд Нго Дієма передав амбасадорові Генрі Кеботові Ладжові окрему ноту з протестом проти деклярації Державного Департаменту, яка нібито порушує честь Південного В'єтнаму, є несправедлива і невірна. Диктатор комуністичного Північного В'єтнаму Го Чі Мінг видав через радіо заклик до народу у Південному В'єтнамі „з'єднатись і боротися", але — за твердженнями кореспондентів — хоч в'єтнамські комуністи експлуатують протибуддистські, простудентські репресії для своїх цілей, проте вони не дуже тішаться, бо передбачають можливість, що зміна влади у Південному В'єтнамі вийшла б у некорисnsть комуністам.

● **Парлямент в Камбоджі** — сусідній із Південним В'єтнамом південно - азійській країні, прийняв резолюцію про зірвання дипломатичних відносин з Південним В'єтнамом не з приводу якихсь політичних суперечок, а тому, що буцім-то 10 південно - в'єтнамських вояків стріляли з торпедного човна до худоби по стороні Камбоджи, одну корову вбили, а решту загорнули й перегнали на свій бік.

НА ТЕМИ ДНЯ

Мистець і скромність

У нашу добу атома, модернізму та шаленої торговельної конкуренції шляхетна ознака порядної людини — скромність — поволі губить свою позитивну вартість. Бути сьогодні скромним означає дуже часто бути просто немудрим, непрактичним, безпомічним, взагалі бути людиною, що не вміє пристосуватися до сучасного життя. Скільки талановитих людей не живе, а животіє тепер лише тому, що вони — скромні! Скільки продуктів творчости обдарованих людей не доходить до масового споживача якраз тому, що місце тих обдарованих, але скромних людей зайняли бездарні, але „мудрі", що вміють бути практичними!

Говорячи про брак скромности, не маємо на увазі „бізнесовий" світ нашої плянети — у тому світі поняття скромности, здається, взагалі ніколи й не існувало. Бож про яку скромність може бути мова, коли продуцент губної помади із шкіри пнеться, доказуючи всьому світові, що його продукт — найкращий?! Навіть коли б той продукт і був справді найкращий, про це мали б говорити інші, а не сам продуцент, якому поняття скромности не чуже.

І якщо в „бізнесі" скромности не було, нема та, може, й не мусить бути, то в світі мистецтва або, вірніше, мистців, ця шляхетна ознака порядної людини найбільше затрималася. Покищо ні одному письменникові, малярові, співакові чи музиці не спало на думку в передмові до своєї повісти, під свою картиною чи перед слухачами в театрі заявити: „Моя книжка — найцікавіша, мій образ — найоригінальніший чи мій голос — найприємніший". Мистців покищо хвалять видавці, читачі, слухачі та обсерватори. Кажу „покищо", бо й на цьому полі вже трапляються курйози, які характеризують брак скромности і в деяких мистців. І знову маємо на увазі найменше українських мистців, а ще менше наших еміграційних. Та все ж і тут не без прикрих випадків, про які й згадаємо на основі відомих нам конкретних курйозів, неважно, де, коли і з ким.

Коли, наприклад, якийсь наш письменник, звертаючись до відповідної управи, каже: „Влаштуйте мені ювілейне прийняття з нагоди моєї х-літньої літературної діяльности!" — це вже брак скромности хай навіть і талановитого письменника, який на влаштування такого свята заслуговує.

Коли музика, якому такий ювілейний вечір влаштували та ще й описали той вечір у пресі, накидається на репортера та сварить газету й увесь світ за те, що в репортажі згадано точну кількість осіб, що були на святі — лише 20 чи 30 осіб — це теж брак скромности шановного музики.

Але найоригінальніше зробив один мистець підсумовуючи свою довголітню діяльність. Він видав люксусовий альманах. Не свої твори, а свої та інших враження, відгуки та характеристики своєї довголітньої діяльности. Видало не видавництво, не прихильники творчости мистця, а сам він за свої гроші, заплативши видавництву, як каже, „грубі тисячі долярів" за друк, і сам же й продає той альманах таким же шляхом, як продають наші письменники свої твори — розсиланням на відомі їм адреси.

Це справді несмачний брак скромности мистця, навіть, якби він був і світової слави.

Безсумнівно, отому нашому мистцеві управа мусіла б давно сама з власної ініціятиви влаштувати ювілейне прийняття. На ювілейний вечір отого мистця мусіло б прийти більше, ніж 20-30 осіб. І авторові отого альманаху не треба було б видавати власні „грубі тисячі" для самореклями — це мусіли б зробити інші.

Але скромність мистця — це така шляхетна ознака, що не піддається навіть еміграційній анормальній дійсності...

Іван Овечко

Михайло Прокопів

ПО 56 РОКАХ — НА УКРАЇНІ

(7)

Ще розповів нам Гаврилкевич про методи господарювання і про те, яку платню одержують члени колгоспу і скільки в середньому припадає їм на один трудодень зерна, винограду, картоплі, кавунів та іншого добра.

Коли Гаврилкевич закінчив, почали ми ставити йому питання: чи мають члени артілі свої власні господарства, чи одержують старші люди пенсію.

Голова колгоспу нам відповів, що кожен член має право на ділянку землі (якого півморга), на якій вирощує все, що йому подобається, і зібраний врожай може продавати на базарі чи державі по цінах, встановлюваних у Москві. Про старечу пенсію сказав, що одержують її працівники радгоспів — жінки, які досягли 50 років, і чоловіки 60 років, ті що відробили 15 років, одержують 20 до 25 відсотків свого пересічного заробітку, ті, що відробили 20 років — 35 відсотків, ті, що понад 40 років— 40 - 45 відсотків.

Далі говорив нам присланий з Росії на голову колгоспу ім. К. Лібкнехта „товариш" Гаврилкевич, що в Совєтському Союзі будують комунізм, що тут уже збудували безклясове суспільство, значить, немає кляс і всі рівні, що минулися вже буржуї та експлуататори. Слухали ми все те і мовчали. Але коли Гаврилкевич закінчив, я встав і запитався, як це так у Совєтському Союзі, що, наприклад, ми, туристи, платили за кімнату у готелі по 1.80 рублів, а водночас у тих готелях є люксусові кімнати, за які совєтські вельможі і екстратуристи платять по 30, а то й 40 рублів. Гаврилкевич відповів викрутом, що це його не стосується і він про це не знає. Я запитався тоді, чому в Совєтському Союзі, де нібито скасовано всі кляси, є різниці між робітниками і селянами, між партійцями і безпартійними, і як погодити це з цими льозунґами про рівність усіх громадян, що їх в СССР проголошують по всіх-усюдах. Гаврилкевич не дав відповіді на це питання, і тоді я запитався його про житлову справу, а саме про те, чому в той час, як по містах будують житлові доми з сякими - такими вигодами, колгоспники і мріяти не можуть про такі доми для себе і мусять жити в маленьких нужденних хатинах поряд із стайнею для корови чи просто із стайнею всередині хати. Адже ці селяни тяжко працюють, віддають майже ввесь урожай державі і платять великі податки. Подратований моїми питаннями, Гаврилкевич відмовився дати відповідь і на цей мій запит, заявивши: Ето не мойо дело".

Коли мандрували ми одеськими вулицями, нам здавалося, що ми у якомусь великому американському місті, Ню Йорку чи Шикаго. Вулиці досить чисті, здебільша чистіші, як у Москві. Тільки рух авт дуже слабий. На вулицях багато прохожих. Панівною мовою всюди російська, але чути й інші мови, що ними говорили переважно туристи. Увагу нашу привертали численні екскурсії дітей з усіх кінців Совєтського Союзу, де діти мають вакації від 20-го червня до 1-го вересня. Були вони здебільша в шкільних уніформах. Це має подекуди позитивне значення, бо дитина в уніформі менше пустує, старається берегти честь своєї школи.

Гарне враження справив на нас одеський парк культури, теж чомусь імени російського письменника Горького. Він дуже подібний до Центрального парку в Ню Йорку. Але в одеському цікавіше і можна веселіше провести час.

Під час нашого перебування в Одесі відвідали ми також піонерський табір, в якому перебувають діти від 7 до 15 років. У ньому бачили ми порядок і дисципліну.

Подорож кораблем до Ялти

З Одеси ми виїхали 16-го червня о год. 8-ій вечора кораблем „Росія" до Ялти в Криму. Був гарний сонячний день і море було спокійне. Більшість з-поміж нас вигрівалися залюбки на сонці. Корабель був великий, чистий, з килимами на підлогах, з модерною машинерією і, подекуди люксусовим влаштуванням. Крім туристів на цьому кораблі їхало яких 800 пасажирів з різних сторін Совєтського Союзу. Між пасажирами переважну частину — яких 300 осіб — становили робітники й робітниці, які із своїми дітьми спали покотом на покладі чи на підлозі в нижчих коридорах корабля. Удень свої клунки носили вони ввесь час із собою, а вночі клали їх собі під голову. В той же час різні совєтські службовці їхали в люксусових кабінах з усіма вигодами та розкошами — килимами, м'якими ліжками, телефоном, радіом, лазничками. Така то „рівність" в Совєтському Союзі. Робітники, що спали на покладі, пригадали нам відомі з історії картини, як то англійці перевозили колись невільників до Америки.

Кожному з нас було цікаво довідатися про життя й умови праці цих робітників, що в такій сеґрегації їхали з нами одним кораблем. При всяких нагодах я виходив на поклад і старався поговорити з ними. Вони здебільша побоювалися входити в розмови з „американцями", але все ж таки я дещо дізнався від них про те, як їм живеться, і зміг їм розповісти про життя в Америці. Вони мені розповіли чимало про свою заробітну платню, про старечі пенсії в Совєтському Союзі, про долю інвалідів, про „свободу слова" та багато інших речей.

Познайомився я також із деякими матросами. Від них я довідався, що корабель „Росія", яким ми плили, як і багато інших совєтських кораблів, побудовані не в СССР, а в Німеччині, бо таких люксусових кораблів в СССР не будують.

● **В Індії** — сім великих американських транспортних літаків перевозили від листопада минулого року військо, зброю і амуніцію та всякі споруди до найдальше в Гімалайських горах положених військових станиць. Тепер ця місія закінчена і та ескадриля транспортних літаків вертається до своєї бази в Европі.

Володимир Соловйов

ЛЕГЕНДА ПРО АНТИХРИСТА

(1.)

Подаючи в українському перекладі „Легенду про Антихриста" славного російського філософа, мислителя, містика, богослова та подвижника церковної єдности Володимира Соловйова, уважаємо за відповідне підкреслити, що це останній, передсмертний твір цього автора. Це свого роду поетична візія майбутнього церковного об'єднання роз'єднаних християн у бурхливих часах Антихриста. Щоб зрозуміти краще погляди В. Соловйова на церковні справи, треба розглядати всю його філософсько - богословську творчість. Це буде предметом окремого циклю наших статтей про В. Соловйова.

„Легенда про Антихриста" є останнім розділом чи радше додатком до твору Соловйова „Три Розмови". Цей твір написав В. Соловйов за кілька місяців перед своєю смертю (помер 31-го липня 1900 р.) Тут у формі діялогу між політиком, світовою дамою, військовиком та філософом В. Соловйов з'ясовує свої погляди на проблему всенародного зла, у тому числі також зла в церковній ділянці, тобто церковного роз'єднання. Всупереч фаталістичним, детерміністичним і песимістичним поглядам Лева Толстого, що зло в своїй істоті непоборне (т. зв. теорія „непротивлення злу"), В. Соловйов доказує, що зло — це реальність, з якою всі християни повинні рішуче боротися. Наприкінці світу це зло втілиться в особі Антихриста, але це якраз стане нагодою для роз'єднаних християн об'єднатися довкруги останнього римського папи Петра II. „Легенду про Антихриста" В. Соловйов вкладає в уста старця Пансофія.

Погляди В. Соловйова, висловлені в „Легенді про Антихриста", дуже цікаві й глибокі. Вони дуже актуальні також з огляду на пожвавлення т. зв. екуменічного руху в зв'язку з Ватиканським Собором, що його друга сесія відкривається у вересні цього року.

о. д-р М. Соловій, ЧСВВ

Жив у той час визначний муж — дехто називав його надлюдиною. Був він молодий, але його геній зробив його широкославним. Його уважали за великого мислителя, письменника і суспільного діяча, коли було йому лише тридцять три роки. Свідомий своєї власної, великої духової сили, був він завжди переконаним ідеалістом, і його прозора інтеліґенція робила завжди ясною для нього правду про те, у що треба вірити: добро, Бог, Месія. Він любив Бога, але на дні свого серця підсвідомо і інстинктово волів себе самого над Нього.

Амбіція Антихриста

... Невговтана гордість великого ідеаліста,, здавалось була оправдана його виїмковим генієм, красою і шляхетністю, а теж його величним аскетизмом, некорисливістю і діяльною філянтропією. Він був так багато обдарований з висот, що йому ледве чи можна було дорікати за те, що він уважав ті дари за особливу ознаку божественної прихильности; він уважав себе найближчим до Бога, за сина Божого, єдиного у своєму роді. Коротко, він визнавав себе тим, чим Христос насправді був. І ця свідомість своєї власної, вищої гідности виявлялася не як вичуття морального зобов'язання перед Богом і світом, але як переконання, що він має право і привілеї понад усіма іншими, особливо понад Христом.

Спочатку в нього не було ворожости до Ісуса. Він визнавав Його месіянську гідність і месіянське значення, але щиро бачив у Ньому найбільшого з своїх власних попередників; його розум, затьмарений гордістю, не міг збагнути морального досягнення Христа і Його абсолютної унікальности. Він розумував так: „Христос прийшов переді мною. Я прийшов наступний. Але те, що в порядку часу приходить пізніше, є по суті перше. Я приходжу останній, наприкінці історії, якраз тому, що я досконалий і останній спаситель. Перший Христос був моїм передвісником. Його місією було попередити й приготовити мій прихід". З цією думкою великий муж двадцять першого століття застосував до себе все, що сказано в Євангелії про другий прихід, розуміючи під цим не поворот цього самого Христа, але заступництво попереднього Христа кінцевим, тобто ним самим.

... Цей самий муж оправдував своє горде першенство супроти Христа таким арґументом: „Христос, проповідуючи моральне добро і манiфестуючи його в своєму житті, був реформатором людства, але моє призначення бути добродійником цього частково зреформованого і частково непоправного людства. Я дам людям усе, чого вони потребують. Христос, як мораліст, поділив людей на добрих і лихих, але я з'єднаю їх благословенням, якого потребують в оданковій мірі і добрі і лихі Я буду правдивим представником Бога, що дозволяє своєму сонцю світити на лихих і на добрих і посилає дощ на праведних і неправедних. Христос приніс меч, я принесу мир. Він страшив землю жахливим, останнім судом. Але я буду останнім суддею, і мій суд буде судом милосердя і справедливости водночас. На моїм суді буде справедливість теж, не відплатна, але розподільна справедливість. Я робитиму розрізнення між людьми, і даватиму кожному йому належне".

Перші дії Антихриста

У такій чудовій диспозиції свого ума він очікував якогось ясного поклику від Бога, якогось очевидного і разючого свідчення, що він — найстарший, улюблений, перворідний син Бога. Він вичікував, а в міжчасі відживлював своє „я" роздумами про свої надлюдські дари і чесноти — як уже сказано, він був людиною безсумнівної моральности і надзвичайного генія.

Праведний і гордий муж чекав і чекав на санкції згори, щоб почати свою працю спасіння людства — а санкції таки не приходили. Йому вже було тридцять три роки. Минуло ще три роки. І раптом у його голові промайнула думка, що кинула його в гарячий дрож: „А що ж, як?... Що, як не я, але той, інший ... Галилеєць. ... Що, як Він це не мій передвісник, а справжній, перший і останній? Але тоді Він мусить бути живий .. Де він?... А що як Він прийде до мене ... сюди, зараз...

СХІДНЯ КАНАДА ВІТАЄ АРХИПАСТИРЯ

15-річчя Торонтської Єпархії

Торонто, (Ю. Т.) В цьому 1963 р. припадає 15-річчя існування Торонтонської Єпархії, заснованої 3 березня 1848 з юрисдикцією в провінціях: Онтаріо, Квебек, Нова Шкотія, Новий Бронсвік, Нова Фунляндія, Острови принца Едварда і Лябрадор, з осідком Єпископа в Торонті.

Торонтонський Єпископ Кир Ісидор Борецький

Крім того це 15-літній Ювілей Єпископських свячень та 25-літній Ювілей Священства Кир Ісидора Борецького, Торонтонського Єпископа. За його владицтва скріпилася Українська Католицька Церква в Канаді. Новостворену церковну одиницю — Апостольський Екзархат Східньої Канади, піднесено в 1956 році до гідности Торонтонської Єпархії. За час 15-літнього проводу Владики Кир Ісидора Єпархія добилася в усіх ділянках релігійно-церковного життя великих успіхів. Створено ряд нових парохій та місійних станиць, побудовано, або викінчено понад60 нових церков, багато резиденцій для священиків і парохіяльних домів. Великий, модерний Єпархіяльний Дім, з власною крамницею церковного устаткування, Єпархіяльне Видавництво „Наша Мета" з власним тижневиком і своєю друкарнею, рідне шкільництво при церквах, дитячі садки, музичні школи, величава Дівоча Академія в Анкастері під опікою Сестер Служебниць Згромадження Пресвятої Непорочної Діви Марії, перша щоденна в Канаді українська католицька школа при Катедрі св. Йосафата в Торонті, величава модерна Колегія св. Василія Великого на Вестоні — Торонто, будова церкви Матері Божої Неустаючої Помочі в Торонті, організація парохії для греко-католиків із Словаччини та окремих з Мадярщини, вакаційно - виховно - відпочинкові оселі, — це тільки частина великих успіхів на культурнім і виховнім відтинку життя українських поселенців на Сході Канади. З ініціятиви Владики Кир Ісидора та за його заохотою і повсякчасною опікою засновано майже в усіх парохіях організації світського Апостольства: Братство Українців Католиків, Лігу Українських Католицьких Жінок, Українське Католицьке Юнацтво, Українські Католицькі Скаври. Всі ці організації помагають духовенству в праці над релігійно-моральним, духовим і національним піднесенням вірних. З тією теж метою відбуваються по всіх парохіях навчання катехизму, української мови, літератури, історії, влаштовуються реколекції, місії, прощі до відпустових місць у Канаді, та поза її межами — до св. Землі, до Люрду, — а всюди й до всього дає почин, заохоту й підтримку Владика Кир Ісидор. Слід ще згадати про великий здобуток, — набуття великої історичної ваги давнього будинку Апостольської Делегатури в столиці Канади в Оттаві та передання його оо. Василіянам для їх обителі під покровом св. Священомученика Йосафата — Подвижника християнської єдности.

Торонтонська Єпархія має 63 парохії, 30 завідательств з 68 отцями духовними (світськими) та 33 отців монахів; 55 парохіяльних шкіл та інституцій при 70 тисячах душ українців католиків на Сході Канади. Від 1948 року в Торонтонській єпархії позначується великий ріст на всіх ділянках релігійно-церковного та національного життя народу, — ріст не тільки в ширину, але й в глибину, що водночас спрямовує зір єпархіяльної спільноти до Бога й до найвищих українських церковних і національних ідеалів. Спільнота ця — під проводом свого Владики — свідома свого великого історичного післанництва: — зберегти себе тут, на чужій землі, вірною Богові і церковним та національним ідеалам, але й витворити тут, у вільній країні, таку суму релігійно-моральних і національних цінноцтів

Для спільного вияву пошани й вдячности Високодостойному Архиєреєві та для відмічення цих Ювілеїв відбудуться в Торонті 31-го серпня і 1-го вересня ц. р. окремі торжества, получені з ІУ-им Єпархіяльним Конгресом Українців Католиків Торонтонської Єпархії.

З НАШИХ БУДНІВ

ХАЙ ЖИВУТЬ БОЙКИ!

На славному З'їзді Стриян, признаюся щиро, я не був, хоч деякі стрийські бойки й пропонували мені репрезентувати на ньому Бібрецький повіт. Та з моментом, як Совети сполучили місто Бібрку з селом Пустомити, мені випадало б репрезентувати на З'їзді це нікудишнє, підльвівське село, що моя бібрецька гідність не дозволяє. Проте, увесь час я був у тісному контакті з бойками і стриянами, зокрема зі стрийськими козаками, що, як відомо, розбили були свою кватиру в мотелю „Ксеня" в Гантері, і тому мені не чужі різні з'їздові „троблі" та проблеми.

Звернув мою увагу факт, що стрияни, а зокрема стриянки, не дуже захоплювались, коли називали їх „бойками"... „Перепрашаю, я — не бойкиня! Я — зі Стрия!" — гордо заявила одна землячка, що, як потім виявилося, народилася в Стрілисках Нових коло Бібрки. А один делеґат просто обурювався, що місто Стрий назав хтось столицею Бойківщини. „Стрий — це ж Підкарпаття, — говорив, — а їхня, бойківська столиця, це Турка!"

Слава Богу, що на цьому тлі З'їзд не розколовся на „бандерівців" і „мельниківців", тобто стрийських і турчанських бойків. Об'єднуючим моментом у цьому випадку послужив, безумовно, бенкет, потім спільна фотографія, а передусім Служба Божа в гантерській церкві з зворушливою проповіддю о. М. Цурковського, під час якої ревно й солідно плакали і бойки, і стрияни, і невтральні, так сказати, громадяни.

Крім бойківської, З'їзд мав ще, як виходить, гостро зарисовану гуцульську проблему. Гей, недаром-то співається в одній коломийці: „Ой, гуцули, гуцулоньки, де ви бойка діли?.." Оте гуцульське щило раз-у-раз вискакувало з „бойківського мішка! ? Вже те, що З'їзд бойків відбувався на оселі „Чорногора", промовляє само за себе... Мене просто дивує, що такий визначний бойко з Дліб, як проф. Лев Шанковський, не назвав своєї оселі, наприклад „Маківка", а вибрав їй гуцульське ім'я.

Або те, що найвизначніший на еміґрації бойко, Гриць Зозуля, тримав бесіду на бенкеті... гуцульським діялектом... Це ж просто сміх на залі! Ніби відчуваючи незручність ситуації, достойний Гриць, — він же Еко-Козак в одній з'єднаній особі, — виправдувався перед земляцтвом у такій формі:

„Али ек си добри подумав, то потішивси у души, жи як пан сікретар Падох казали на кунвенциї, жи вони лемко, то чьо я не міг би бути гуцул?.. То ек мете мене вішати, та за обі ноги: одну мою, а другу Падохову".

Звичайно, Ека не повісили ні за одну, ані за обидві ноги, хай би хто попробував шукати собі ґулза з редактором „Лиса Микити"! Навпаки, в неділю по Службі Божій цілий бойківський штаб під командою д-ра Миколи Ценка відвідав виставку Е. Козака в мотелі „Ксеня", і то не лише формально, але й, так сказати, намацально: якийсь гоноровий бойко з Синевідська Вижнього закупив Козакіа „Ярмарок" з усіми жидами, козами й гарбузами за таку кругленьку суму, що дай Боже кожному нашому мистцеві такого успішного ярмарку!

Якщо ж мені, сторонній людині, можна мати якісь застереження чи побажання до З'їзду, то я вилущу тут одне, і то комерційного порядку. Кажуть, бойки — надзвичайні бизнесмени, під час панського гніту торгували з Данціґом і з Англією, але під час свого таки З'їзду проґавили прекрасну нагоду заробити пару центів, хоч би на кошти видання стрийського Альманаху! Чому, питаю, жаден з них не здогадався виїхати під гантерську церкву з полукішком сливок?.. А це ж було на самого Спаса, в церкві святили овочі, то народ був би розхапав товар до одної сливки чи венґерки!

Ікер

$20,04.58 з Дітройту на пам'ятник Шевченкові

Комітет Пам'ятника Шевченкові отримав від Місцевого КПШ 11-го серпня ц. р. чека на суму $1,568.41.

Дітройт Вест і Дітройт Іст досягли повищої суми, що зложили українські жертводавці на Пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні. Квота Дітройтові Вест була визначена в $20,000, а квота Дітройтові Іст — в $10,000.

Зібрана сума в $20.504.58 являє собою вже більше двох третин з загальної квоти в $30,000. (Дітройт Вест зібрав $12,335.66, Дітройт Іст — $8,168.92). Треба сподіватися, що до кінця збіркової акції ще зголосяться українські установи, організації, професіоналісти, бизнесмени й свідомі свого національного обов'язку громадяни, які також зложать жертву на Пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні.

Місто Дітройт може похвалитися жертводавцем п. Василем Олійником, який зложив на Пам'ятник Шевченкові $4,000. Ця найбільша пожертва на Пам'ятник Шевченкові ще ніким не була перевершена з рядів українського громадянства.

На другому місці є д-р Богдан Олесницький, — лікар з Нюарку, Н. Дж., який зложив $2,200. зі спеціяльним призначенням.

Із Спорту на Україні

„Льокомотив" Вінниця — Збірна Японії 4: 0.

У Вінниці 14 серпня — відбулися міжнародні товариські змагання футболістів вінницького „Льокомотиву" зі Збірною Японії, яка саме тепер перебуває на турне в Европі. Переможцями зустрічі вийшли українські футболісти з доволі високим вислідом 4 :0 В показнику табелі гор в так зв. 1-й Зоні України, Кляси „Б" — „Льокомотив" веде після 13 гор, здобувши 23 точки, 25:8 воріт. Дальші 19 дружин групи займають по черзі наступні місця з таким точковим здобутком:

„Полісся" Житомир 20, Спорт. Клюб Армії, Львів 18, „Зірка", Кіровоград 15, „Авангард", Тернопіль 15, „Колгоспник", Черкаси 14, „Динамо" Хмельницький 14, „Суднобудівник", Миколаїв 14, Спорт. Клюб Армії, Київ 13, „Десна" Чернігів 13, „Верховина", Ужгород 12, „Колгоспник", Рівне 11, „Будівельник" Херсон 11, „Арсенал" Київ 11, „Шахтар" Олександрія 11, „Волинь" Луцьк 11, „Спартак" Івано - Франківськ (кол. Станиславів) 9, „Нафтовик" Дрогобич 8, „Авангард" Чернівці 8, „Дніпро" Кременчук на останньому місці 5 точок.

В 2-й Зоні України в тій же „Б" Клясі змагаються дальших 20 дружин з більших міст Донбасу, Півд. України і Криму. В показнику табелі гор ведуть на зміну „Азовсталь" — Жданов, „Торпедо" Харків і Спорт. Клюб Армії Одеса, які мають на своєму конті по 19 точок з відбутих по 13—12 і 11 змагань.

Омелян Твардовський

З глибоким смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 28-го серпня ц. р., після довгої і важкої недуги помер у Відні, на 81-му році життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

ІНЖ. ВСЕВОЛОД ЛЕВИЦЬКИЙ

б. професор Тайної Політехніки в Станиславові, професор Львівської Політехніки, інсп. Державних Лісів і інсп. Митрополичих Лісів у Львові, останньо інспектор Міністерства Лісів у Відні, член управи українських добродійних установ в Краю і на еміґрації.

Похорон відбудеться 2-го вересня ц. р. у Відні на місцеве кладовище.

Тугою прибиті:

ОЛЬГА — дружина
МАРІЯ РЕЙНАРОВИЧ — дочка
ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ — зять
АННА і ЮРКО РЕЙНАРОВИЧІ — внуки
ЯРОСЛАВА ЛЕВИЦЬКА — невістка

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Дорогої

МАМИ, БАБУНІ і ТЕЩІ

бл. п. Анни ПОПОВИЧ

відбудеться

ЗАУПОКІЙНА БОГОСЛУЖБА

в ЦЕРКВІ СВ. ЮРІЯ

при 7-ій вул. в НЮ ЙОРКУ

в суботу 31 серпня ц. р.,

о год. 7:30 ранку.

МАРІЯ КЕДРИН-РУДНИЦЬКА і
ОЛЬГА ПЕРЛОВИЧ — доньки
МАРТА ПЕРЛОВИЧ — внучка
ІВАН ПОПОВИЧ — син
ІВАН КЕДРИН-РУДНИЦЬКИЙ — зять

ГОЛОВНА УПРАВА
ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ в США

з приводу невіджалуваної смерти

сл. п. інж. Артема ЗУБЕНКА

висловлює свій невимовний жаль і глибоке співчуття

Достойній Вдові ЄВДОКІЇ ЗУБЕНКО

Нехай Всевишній Господь пошле їй сил та витривалости мужньо перенести тяжкий життьовий удар, а незабутнього Раба Божого Артема, хай оселить там, де всі Святі й Праведники спочивають.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу, Головна Управа Об'єднання Прихильників УНР складає $25 на Церкву-Пам'ятник у Бавнд Бруку, Н. Дж.

ГОЛОВНА УПРАВА

З найглибшим жалем та смутком повідомляємо Рідню, Друзів і Приятелів на еміґрації і в Україні, що в неділю 18-го серпня 1963 року помер трагічною смертю

Федір Артемович СТЕЦЕНКО

Тіло Покійного поховано 22-го серпня на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Приятелі та земляки в Джерзі Сиrі:

С. МУХИН
І. КОХАНОВСЬКИЙ
Г. СТУПКА

З великим смутком повідомляємо все Українське Громадянство, що в неділю 25-го серпня 1963 року, після тяжкої недуги помер на 55-му році життя

СВ. ПАМ'ЯТІ

Іван Павлович БАГРЯНИЙ

відомий поет, полум'яний публіцист, Генеральний Секретар Центрального Комітету Української Революційно-Демократичної Партії, Віце-Президент Української Національної Ради.

Небіжчик був зразковий український патріот і все своє життя віддав справі визволення свого народу.

Нехай чужа земля буде Йому легкою!

Висловлюємо щире співчуття Рідним Небіжчика.

ГОЛОВНА УПРАВА ОУРДП В США

КОНТАКТНИЙ КОМІТЕТ АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ УГА-УТГІ

ділиться сумною вісткою, що 26-го серпня 1963 р. у Філядельфії, помер

ЛЕКТОР УТГІ

Д-р Микола НЕЗДІЙМИНОГА

народжений 14-го грудня 1895 року в Кобеляках на Полтавщині.

Похорон Покійного відбудеться в суботу, 31-го серпня 1963 року на Православному цвинтарі в Бавнд Бруку.

Родині Небіжчика висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на могилу

бл. п. проф. ЄВГЕНА БАЧИНСЬКОГО

складаємо суму 20 дол. на Українських Інвалідів.

І. і І. ЛАПЧАКИ
О. і Т. ОЛІЙНИКИ
Л. і Я. ШКЛЯРІ
С. і М. ПИЛАТИ

Зі спорту

УКРАЇНА МОНТРЕАЛ — ТОРОНТО СИТІ 4:3. РОМА ТОРОНТО—УКРАЇНА МОНТРЕАЛ 3:1.

Ці 22 і 22 з черги першенські змагання Україна відбувала в реорганізованому складі без так зв. „великих футбольних зірок", порівнюючи з минулими вислідами, вийшла не найгірше. Виграючи з Торонто Ситі 14 серпня 4:3, Україна практично унеможливила цьому суперникові себе випередити в кінцевому стані табелі гор, в якій Торонто Ситі так і залишиться на останньому місці.

В останній цьогорічній зустрічі з Ромою в Торонті, Україна програла 3:1. Попередні змагання програні з цією дружиною 7:0, Україна виграла протестом, через неправильну участь в красках Роми змагуна М. Ноги, який перестарався для чужинців, і здобув аж троє воріт проти „України".

Показник табелі СХ. Кан. Проф. Ліґи з 18 серпня 1963.

	Гор	Точок	Воріт
Італія	21	37	74:23
Стілерс	21	25	51:42
Канталія	21	24	52:53
Рома	21	22	38:35
Україна	23	15	40:77
Торонто	22	9	30:55

УСК, НЮ ЙОРК — ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ НЮАРК 0:4

Бавнд Брук 18 серпня. — Традиційні пікнікові змагання закінчилися високою і заслуженою перемогою футболістів Ч. Січі. Ця, хоч і так зв., пікнікова перемога, тим більше важлива для січовиків, коли взяти під увагу вповні відмолоджений і український склад, в якому ми бачили Ч. Січ.

З минулорічного репрезентаційного складу січовиків були три змагуни, а саме: В. Каздоба, Ю. Саварин і Іван Савицький.

В складі УСК-у з минулорічного складу були: Форнеро, Мулвой, Лі, „Грек", а з українців Цап і Коновський й воротарі на зміну Шмотолоха-Ховайло.

Донецький „Шахтар" втрете в фіналі за КубокСССР.

„Шахтар" Донецьк — „Кайрат" Алма Ата 2:1.

Втретє за порядком вуглекопи Донецька дійшли до фіналу за найбільшу ставку, якою є Футбольна Чаша СССР. В минулих 2-х роках донбасівцям пощастило, вони в обидвох фіналах вийшли переможцями, Чашу двократно вручено українським футболістам. В цьому році в півфінальній зустрічі з казахським „Кайратом" на невтральному стадіоні в м. Ярославль (Північна Волга), українські футболісти перемогли, але щойно в догривці. Вже в 16-й хв., „Шахтар" провадив 1:0, зі стрілу Ананченка. Та в другій півгрі казахи вирівняли 1:1. В догривковому часі 2X15 хв., українці взяли ініціятиву, яку втримали до закінчення цієї важливої зустрічі. Переможні ворота для „Шахтара" здобув Родін.

В другому півфіналі в московському дербі „Спартак" переміг „Динамо" 2:0. Фінал „Шахтар" Донецьк — „Спартак" Москва вирішить, хто на цей рік заволодіє Чашею, українські чи московські футболісти.

„Карпати" Львів — Атлєтіко Серро (Уругвай) 1:0.

Ця товариська міжнародна зустріч футболістів Львова з Клюбу „Карпати", з футболістами Уругваю, відбулася у Львові на армійському стадіоні при участі понад 20,000 глядачів. Одинокі ворота гри, що й вирішили перемогу української дружини, здобув А. Крощенко, вже в 2-й хв. змагань. Львівські „Карпати" входять до так зв., 2-ї підгрупи Кляси А в Україні. Тренером „Карпат" є Евген Горянський.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, ч. 5098. Джек Келлі хоче стріляти...

Джек Келлі вмішався до цієї справи, коли побачили носорога. — Це повинен бути мій, — шептав він.

Ми йдем проти вітру, тому я можу зблизитися для певного пострілу. І не турбуйтеся... Я вже стріляв такі маля та з віддалі 10-ох ярдів!

П'єр і Тарзан дали свою згоду. Обережно тоді і потихенько ловець почав підходити до своєї здобичі.